

Autorka: Patrycja Longawa

NEWSLETTER

WRZESIEŃ/9/2025

Biurowie
Zrównoważonego
Rozwoju

ZIELONY
WSLIZ

17 PARTNERSTWA
NA RZECZ CELÓW

TEMAT NUMERU:
WSPÓŁPRACA

Cel 17 Zrównoważonego Rozwoju: Partnerstwa na rzecz celów

W świecie wzajemnych powiązań ani rządy, ani biznes, ani nauka nie są w stanie samodzielnie stawić czoła wyzwaniom globalnym. Zmiana klimatu, cyfrowa przepaść, niedobory energii czy kryzysy żywnościowe wymagają interdyscyplinarnych i transgranicznych rozwiązań.

Cel 17 Agendy 2030 bywa określany „spoiwem” całego systemu. To właśnie on ma zapewnić, że wszystkie pozostałe 16 celów nie pozostaną pustą deklaracją, ale będą możliwe do realizacji poprzez współpracę, transfer technologii, finansowanie i dzielenie się wiedzą.

Europejski Tydzień

na rzecz Zrównoważonego Rozwoju

to ogólnoeuropejska inicjatywa, promująca działania, projekty
i wydarzenia wspierające realizację założeń zrównoważonego rozwoju

Akcja zainicjowana została przez **Austrię, Francję
i Niemcy w 2015 roku**, przy wsparciu Europejskiej
Sieci na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (ESDN).

W ramach tegorocznego Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Rozwoju na Podkarpaciu zaplanowano wydarzenia, które pozwalają mieszkańcom regionu lepiej poznać działania wpisujące się w Cele Zrównoważonego Rozwoju:

- Stoisko edukacyjno-informacyjne Nadleśnictwa Sieniawa;
- EKOfestiwal „Wspólnie dla klimatu” – stoisko edukacyjne Nadleśnictwa Oleszyce.

ca działania, projekty

ień zrównoważonego rozwoju

• 18

✓

• 19

• 20

• 21

• 22

• 23

• 24

• 25

• 26

• 27

• 28

• 29

• 30

• 1

• 2

• 3

• 4

• 5

• 6

• 7

• 8

✓

18 września

– 8 października

W 2024 roku
zarejestrowano

3 950 wydarzeń

w 25 krajach, a od 2015 roku łącznie

(z udziałem dziesiątek milionów uczestników¹)

46 786 wydarzeń,

¹ ESDN Newsletter, December 2024.

Partnerstwa realizują się na różnych poziomach i w różnych formach, a każdy typ wnosi unikalne zasoby i łączy siły, by skuteczniej sprostać wyzwaniom globalnym.

poziom międzynarodowy

Obejmują globalne inicjatywy angażujące państwa i organizacje

Global Partnership for Sustainable Development Data jest siecią współpracy wokół danych statystycznych i innowacji².

Technology Bank for the Least Developed Countries wspiera państwa najmniej rozwinięte w budowie potencjału³.

WIPO GREEN to darmowa platforma wymiany, obejmująca już ponad 3 tys. technologii ekologicznych⁴.

² GPSDD, *Power of Data*, 2023.

³ UN Technology Bank's Report, *The State of Science, Technology and Innovation in the World's Least Developed Countries*, 2022.

⁴ WIPO GREEN Database, <https://wipogreen.wipo.int/wipogreen-database/>

poziom krajowy

Państwa rozwijają ramy wskaźników i strategie narodowe

Statistics Canada opracował **Kanadyjskie Ramy Wskaźników (CIF)**⁵, obejmujące 76 wskaźników specyficznych dla Kanady, które będą mierzyć postępy w realizacji Celów określonych w Narodowej Strategii Kanady.

⁵ Statistics Canada, *The Canadian Indicator Framework*, 2021.

poziom lokalny

Skupiają się na konkretnych społecznościach, angażują samorządy, mieszkańców i lokalne firmy

SUNRISE Agroecological Living Labs tworzy „żywe laboratoria” na szczeblu subregionalnym lub regionalnym, które opierają się na sieciach podmiotów już zaangażowanych w praktyki agro-ekologiczne⁶. Działa od 1 kwietnia 2025 r. do 31 marca 2028 r.

⁶ Agroecological Living Labs (AELLS), <https://www.sunrise-agroecology.eu/living-labs/>

1 KONIEC ZUBÓSTWEM

Partnerstwa mobilizują finansowanie i łączą agendy, aby tworzyć systemy ochrony socjalnej.

Dzięki **programowi UNDP** między 2022 a 2024 rokiem wsparte zostały 132 kraje⁷.

⁷ UNDP 60: A story of human progress

2 ZERO GŁODU

Partnerstwa przyspieszają transfer technologii rolniczych i finansowanie na rzecz bezpieczeństwa żywnościowego.

Współpraca FAO z bankami żywności, funduszami klimatycznymi i sektorem prywatnym, wspierająca krajowe programy rolne⁸.

⁸ FAO, 2020.

3 DOBRE ZDROWIE I JAKOŚĆ ŻYCIA

Alianse mobilizują finansowanie i logistykę, a także wspierają systemy zdrowia przez transfer *know-how*.

GAVI pomogło zaszczepić ponad 1,1 mld dzieci w 78 krajach o niższych dochodach, zapobiegając ponad 18,8 mln zgonom⁹.

⁹ GAVI Alliance

4 DOBRA JAKOŚĆ EDUKACJI

Partnerstwa finansują systemowe reformy edukacji, zwiększają dostęp i wspierają programy kształcenia.

GPE współpracuje z 91 krajami partnerskimi i do tej pory zmobilizowało ponad 11 mld dolarów na edukację¹⁰.

¹⁰ <https://www.globalpartnership.org/>

5 RÓWNOŚĆ PŁCI

Partnerstwa wspierają programy wzmacniające pozycję kobiet poprzez finansowanie, kampanie, szkolenia.

UN Women współtworzy programy ekonomicznego wzmacniania kobiet, a **Joint Programmes** łączą sektory zdrowia, edukacji i pracy¹¹.

¹¹ Joint evaluation of Joint Programmes

6 CZYSTA WODA I WARUNKI SANITARNE

Kontrola inwestycji w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną oraz transfer technologii i *know-how*.

UN-Water i **GWP** liczą 75 partnerstw wodnych w poszczególnych krajach oraz 13 regionalnych partnerstw¹².

¹² Global Water Partnership

7 CZYSTA I DOSTĘPNA ENERGIA

Partnerstwa mobilizują technologie do rozwoju odnawialnych źródeł, sieci i energii dla usług publicznych.

Celem **SEforALL** jest przyspieszenie transformacji energetycznej w krajach wschodzących i rozwijających się¹³.

¹³ <https://www.seforall.org/who-we-are>

8 WZROST GOSPODARCZY I GODNA PRACA

Partnerstwa i programy wspierają tworzenie godnych warunków pracy, regulacje rynku i łańcuchy dostaw.

Better Work ILO-IFC Partnership współpracują w ramach agendy, aby osiągnąć konsensus w sprawie poprawy warunków pracy¹⁴.

¹⁴ <https://betterwork.org/the-ilo-ifc-partnership/>

9 INNOWACYJNOŚĆ, PRZEMYSŁ, INFRASTRUKTURA

Partnerstwa przyspieszają transfer technologii, inkubację start-upów i modernizację infrastruktury.

Inicjatywy uniwersyteckie i klastery technologiczne, partnerstwa badawcze **Horizon / Erasmus** (jak **SUNRISE** lub regionalne alianse uniwersyteckie).

10 MNIEJ NIERÓWNOŚCI

Partnerstwa ułatwiają dostęp do programów integracyjnych i finansów dla grup marginalizowanych.

UNDP prowadzi programy zwiększające dostęp marginalizowanych grup do usług i miejsc pracy¹⁵.

¹⁵ What does it mean 'Leave no one behind'

11 ZRÓWNOWAŻONE MIASTA I SPOŁECZNOŚCI

Współpraca miast z sieciami, aby wdrażać projekty mieszkaniowe, transportowe i zieloną infrastrukturę.

Programy UN-HABITAT i GFCP wspierają zrównoważony rozwój i zwiększanie dobrobytu oraz łagodzenie wysokiego poziomu ubóstwa w miastach¹⁶.

¹⁶ The Global Future Cities Programme

12 ODPOWIEDZIALNA KONSUMPCJA I PRODUKCJA

Partnerstwa branżowe skalują praktyki gospodarki o obiegu zamkniętym i standardy produkcji.

UNEP i OPN wspiera wdrażanie polityk i praktyk gospodarczych sprzyjających gospodarce obiegu zamkniętego i zrównoważonej produkcji¹⁷.

¹⁷ One Planet Network

13 DZIAŁANIA W DZIEDZINIE KLIMATU

Mobilizowanie funduszy, technologii nieskoemisyjnych i współpraca przy porozumieniach energetycznych.

Zielony Fundusz Klimatyczny wspiera kraje rozwijające się w kierunku niskoemisyjnych i odpornych na zmiany klimatu ścieżek¹⁸.

¹⁸ <https://www.greenclimate.fund/about>

14 ŻYCIE POD WODĄ

Współpraca z rządami i sektorem nad zarządzaniem zasobami morskimi i przeciwdziałaniem zanieczyszczeniom.

UNFSA zapewni ochronę i zrównoważone użytkowanie zasobów rybnych oraz określa zasady ochrony i zarządzania tymi zasobami rybnymi¹⁹.

¹⁹ <https://www.un.org/oceancapacity/unfisa>

15 ŻYCIE NA LĄDZIE

Partnerstwa realizują programy leśne, przewidziane do wdrożenia w celu przeciwdziałania degradacji i chroniące bioróżnorodność.

REDD+ (UN-REDD) opracowany przez UNFCCC ma na celu łagodzenie zmian klimatu²⁰.

²⁰ <https://www.un-redd.org/about/about-redd>

16 POKÓJ, SPRAWIEDLIWOŚĆ I SILNE INSTYTUCJE

Promowanie przejrzystości, zwalczanie korupcji i wspieranie mechanizmów przestrzegania praw człowieka.

OGP pomaga współpracować na rzecz budowy bardziej otwartych, odpornych i zamożnych społeczeństw²¹.

²¹ <https://www.opengovpartnership.org/>

17 PARTNERSTWA NA RZECZ CELÓW

Cel 17 to „cel o celach”

Nie dotyczy konkretnej dziedziny (jak edukacja, zdrowie czy klimat), ale zapewnia warunki wdrożenia całej Agendy 2030.

Bez silnych partnerstw międzynarodowych, finansowania, technologii i danych — żaden z innych celów nie może być skutecznie osiągnięty.

Rzeczowo w temacie

Zaangażowanie Uczelni w partnerstwa na rzecz celów to nie tylko odpowiedź na globalne wyzwania, ale także inwestycja w przyszłość – w prestiż, rozwój i realny wpływ na otaczający świat.

Angażowanie się w tego rodzaju partnerstwa jest szczególnie istotne, ponieważ pozwala im budować przewagę konkurencyjną i umacniać swój wizerunek jako instytucji odpowiedzialnych społecznie. Partnerstwa międzynarodowe otwierają drzwi do wymiany akademickiej, wspólnych badań czy programów edukacyjnych.

„Partnerstwa na rzecz celów” oznaczają również budowanie kultury współodpowiedzialności i współpracy międzysektorowej. Uczelnie mogą pełnić rolę pomostu łączącego różne grupy interesariuszy. W dłuższej perspektywie przyczynia się to do wzmacniania roli uczelni jako ważnych aktorów społecznych, którzy aktywnie uczestniczą w budowaniu bardziej zrównoważonego świata.

mgr Grzegorz Karpiuk
Kierownik Biura Projektów WSIiZ

SUN
RISE

Co-funded by
the European Union

Przykłady partnerstw WSIiZ

Sojusz Uniwersytetów Europejskich SUNRISE,

program Erasmus Plus, łączący 9 regionalnych uczelni akademickich i technicznych z 8 krajów europejskich oraz ponad 50 lokalnych partnerów społeczno-gospodarczych, w tym władze lokalne, agencje rozwoju regionalnego, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe i instytucje edukacyjne. Projekt przewiduje rozwój wspólnej oferty dydaktycznej, współpracy badawczej i wsparcie przedsięwzięć realizowanych wraz z partnerami społecznymi.

Kontakt: sunrise@wsiz.edu.pl

Enterprise Europe Network,

działający od ponad 15 lat uczelniany ośrodek, czyli obecnej w ponad 70 krajów świata największej europejskiej sieci oferującej wsparcie szkoleniowe, brokerskie, doradcze i rozwojowe dla sektora MŚP, zwłaszcza w obszarach związanych z internacjonalizacją działań biznesowych.

Kontakt: een@wsiz.edu.pl

Projekt SUSEE,

program Erasmus Plus. Projekt współpracy z 3 uczelniami technicznymi z Francji, Niemiec i Włoch, dotyczący stworzenia kursu na temat zagadnień zrównoważonego rozwoju w edukacji technicznej.

Kontakt: susee@wsiz.edu.pl

17 PARTNERSTWA
NA RZECZ CELÓW

**Wspólne cele wymagają
wspólnych działań, a partnerstwa
są siłą napędową rozwoju**

ZIELONY BLOG

- 24.07.2025 — **Roślinni uciekinierzy – o gatunkach inwazyjnych
słów kilka**
mgr inż. Natalia Guz
- 14.08.2025 — **Dieta w aspekcie zdrowia człowieka i ochrony środowiska.
Zalecenia zrównoważonego żywienia**
dr hab. inż. Jan Krupa, prof. WSiIZ
- 04.09.2025 — **Zielony mit opakowań ekologicznych**
mgr Gabriela Selwa

Biuro
Zrównoważonego
Rozwoju

**ZIELONY
WSiIZ**

Zespół Biura Zrównoważonego Rozwoju

Biuro Zrównoważonego Rozwoju – RA 143
+48 17 866 12 82 / +48 17 866 11 84

Wszelkie sugestie dotyczące Newslettera, w tym propozycje interesujących Państwa tematów i inicjatyw prosimy kierować na adres: bzr@wsiz.edu.pl

Autorka: Patrycja Longawa